

दिवं दृढं दिवं मा हिंसीरित्यात्मानं यहात्मानं दृढात्मानं मा हिंसीरित्ये-
 तत् ॥ १८ ॥ विश्वस्मै प्राणायापानाय । व्यानायोदानयिति प्राणो वै स्वयमातृष्ठा
 सर्वस्माऽउ वाऽएतस्मै प्राणः प्रतिष्ठयि चरित्रयेतीमे वै लोकाः स्वयमातृष्ठा
 इमऽउ लोकाः प्रतिष्ठा चरित्रऽ सूर्यस्वाभिपाविति सूर्यस्वाभिगोपायवित्येतन्मह्या
 स्वस्त्येति महत्या स्वस्त्येत्येतच्छर्दिषा शंतमेनेति यच्छर्दिः शंतमं तेनेत्येतत्
 ॥ १९ ॥ नानोपदधाति । नाना हि वायुश्च द्यौश्च सकृत्सादयति समानं तत्करो-
 ति समानं द्यायुश्च प्राणश्च ते वाऽउभेऽएव शर्करे भवत उभे स्वयमातृष्णे स-
 मानं द्येवायुश्च प्राणश्चाथिने सूददोहसाधिवदति प्राणो वै सूददोहाः प्राणेनैवैने
 ऽएतत्संतनोति संदधाति ॥ २० ॥ ता अस्य सूददोहसं इति । आपो वै सूदोऽन्नं
 दोहः सोमऽ श्रीणन्ति पृश्नय इत्यन्नं वै पृश्नि जन्मन्देवानामिति संवत्सरो वै दे-
 वानां जन्म विश इति यज्ञो वै विशो यज्ञे हि सर्वाणि भूतानि विष्टानि त्रिधा
 रोचने दिव इति सवनानि वै त्रीणि रोचनानि सवनान्येतदाहानुष्टुभा वाग्वा
 ऽअनुष्टुब्बागु सर्वे प्राणा वाचा चैवैनेऽएतत्प्राणेन च संतनोति संदधाति सा
 वाऽएषैका सती सूददोहाः सर्वा इष्टका अनुसंचरति प्राणो वै सूददोहास्त-
 स्मादयमेक एव प्राणः सत्सर्वाण्यङ्गानि सर्वमात्मानमनुसंचरति ॥ २१ ॥ ब्राह्म-
 णम् ॥ ४ [७. ३.] ॥

अथ स्वयमातृष्ठासु सामानि गायति । इमे वै लोकाः स्वयमातृष्ठास्ता एताः
 शर्करास्ता देवा उपधायैतादृशीरेवापश्यन्त्यथैताः शुष्काः शर्कराः ॥ १ ॥ तेऽब्रुवन्
 । उप तज्जानीत यथैषु लोकेषु रसमुपजीवनं दधामेति तेऽब्रुवंश्चेतयधमिति चि-
 त्तिमिहतेति वाव तदब्रुवंस्तदिह यथैषु लोकेषु रसमुपजीवनं दधामेति ॥ २ ॥
 ते चेतयमानाः । एतानि सामान्यपश्यंस्तान्यगायंस्तीरेषु लोकेषु रसमुपजीवनम-
 दधुस्तथैवैतद्यजमानो यदेतानि सामानि गायत्येवैतल्लोकेषु रसमुपजीवनं दधा-